

Değerli Silivrililer, hemşehrilerim...

Bu dünyayı ve bu yaşamı beraber paylaştığımız can dostlarımızın, insanlar kadar özgürce yaşam haklarının olduğunun bilinciyle, her canlı için daha yaşanabilir, hayvan dostu bir Silivri için hız kesmeden çalışıyoruz.

Silivri Belediyesi Küçük Hayvan Rehabilitasyon Merkezimiz, can dostlarımızın sağlığı, beslenmesi, güvenliği ve özgürce yaşama haklarını gözeterek 7 gün 24 saat kesintisiz ve kaliteli hizmet sunmaktadır.

İlçemizde, ülkemizde ve tüm dünyada hayvanları korumanın sadece bir gün ile sınırlı olmadığını, hayvanların korunmasının sürekli bir çaba gerektiğinin farkındalığı ile 4 Ekim Dünya Hayvanları Koruma Günü'nü kutluyor, saygılarımı sunuyorum.

BORA BALCIOĞLU
SİLİVRİ BELEDİYE BAŞKANI

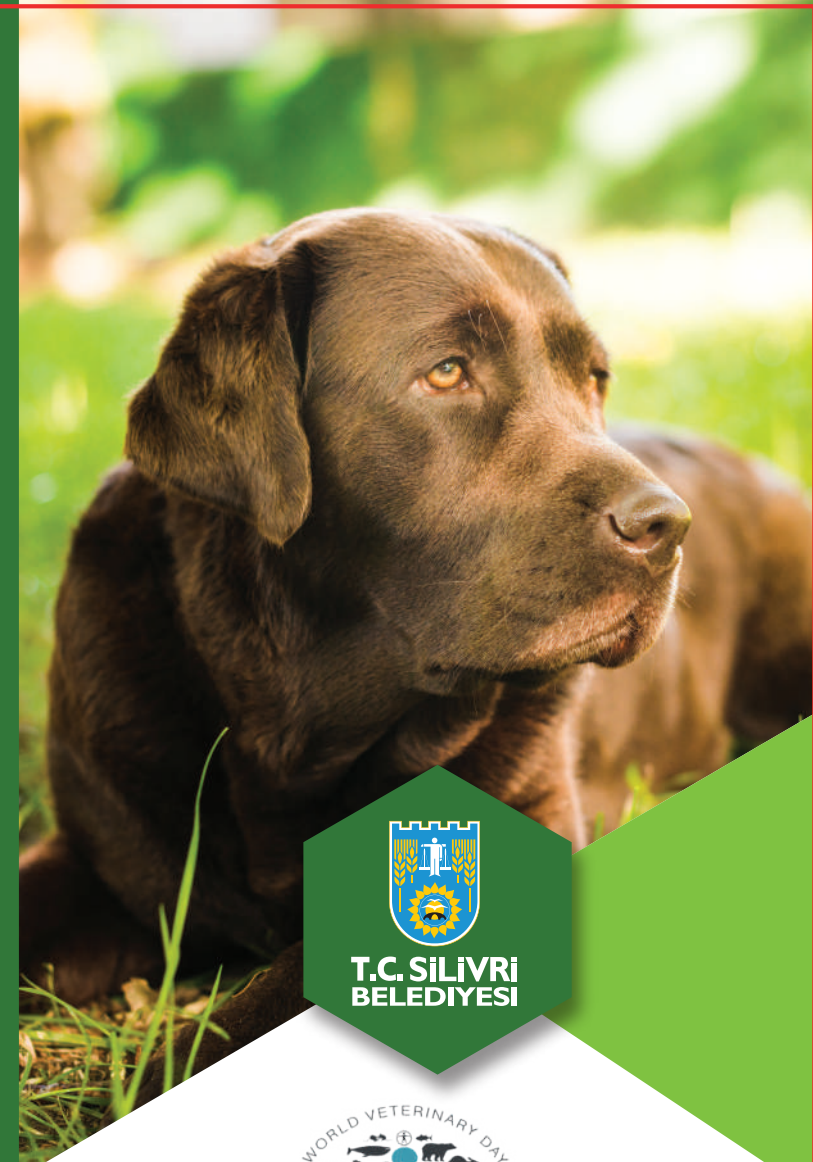

SİLİVRİ BELEDİYESİ VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

☎ **444 20 47**

SilivriBirlikteGüzel
TARİHİ, DOĞASI VE KÜLTÜRÜYLE HEP BİRLİKTE

4 EKİM

DÜNYA HAYVANLARI KORUMA GÜNÜ

**SİLİVRİ BELEDİYESİ
VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ**

Neden 4 Ekim!

Hayvanları korumak, insanların hayvanlara iyi davranmalarını ve hayvanların daha iyi koşullarda beslenme ve korunmalarını sağlamak amacıyla;

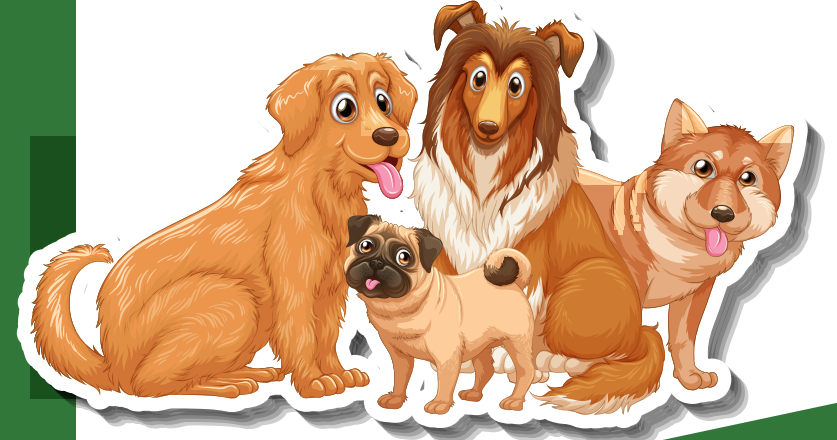
Hayvan dostları ilk kez İngiltere'de 1822 yılında bir araya geldiler. Daha sonra; aynı amaçlı dernekler birleşerek Hollanda'nın başkenti Lahey'de Dünya Hayvanları Koruma Federasyonu'nu oluşturdular.

1931 yılında toplanan bu kuruluş 4 Ekim'i Hayvanları Koruma Günü ilan etti.

Yurdumuzda ise Hayvanları Koruma Derneği ilk olarak 1908 yılında kurulmuştur.

Silivri Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü Ne Yapar ?

- Şikâyet, telefon, mail, dilekçe vb. yollarla gelen başvurulara istinaden sahipsiz sokak hayvanlarından kedi ve köpekler ekiplerimiz tarafından bulunduğu yerden geçici bakımevinde müşahede altına alınır.
- Hasta olanların Veteriner Hekim tarafından teşhis ve tedavisi yapılır.
- Kısırlaştırılan, aşılanan, paraziter müdahalesi yapılan ve işaretlenen (kulak küpesi ve mikroçip) sahipsiz sokak hayvanları sahiplendirme yoluna gidilir.
- Sahiplendirilemeyenler ise öncelikle alındıkları ortama geri bırakılır.
- Yapılan bu işlemlerle insan, hayvan ve çevre sağlığı korunmuş olur.

Hayvanlara Yaklaşırken Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Hayvanların etrafındayken sakin ol, bağırma ve koşma.
- Hayvanı sevmeden önce mutlaka sahibinden izin iste.
- Hayvana yaklaşırken yavaş ve dikkatli ol.
- Hayvanın yüzüne yaklaşmasına izin verme.
- Asla bir hayvanı kovalama.
- Asla bir hayvanı kızdırma.
- Asla kulağını ve kuyruğunu çekme, vurma, tekme atma.
- Hayvanın yemeğini yemesine izin ver, yemek yerken onu dürtme veya çekiştirme.
- Hayvanlara nazik davran, onun da canlı olduğunu ve duyguları olduğunu unutma.
- Yavrusu olan hayvanlara dikkatli yaklaş.
- Yanında ebeveyni olamayan çocukları hayvanlarla yalnız bırakma.

T.C. SİLİVRİ
BELEDİYESİ

VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

**KARASİNEKLERLE
İLGİLİ DİKKAT EDİLMESİ
GEREKENLER**

KARASİNEKLER

Karasineklerle İlgili Genel Bilgi:

Karasinekler özellikle (konak) üzerine konarak (yüz, el, kol ve bacak gibi vücut bölgelerine) veya etrafında uçarak rahatsızlık verirler. Çok sayıda ülkede birçok bulaşıcı hastalığın vektörlüğünü (taşıyıcı) yaparlar.

Karasineğin Hayat Döngüsü:

1. Dönem: **Yumurta**
2. Dönem: **Larva**
(1.-2. ve 3. Larva Dönemi geçirir)
3. Dönem: **Pupa**
4. Dönem: **Ergin**

Karasinekler yumurtalarını dışkıları, çöplüklere, özellikle sıcak ve nemli yerlere bırakırlar. Yumurtalar uygun koşullarda bir günden kısa bir sürede çatlar ve larvalar çıkar. Larvalar bir iki hafta içinde pupa evresine girerler. Pupa evresinde başkalaşmaya uğrayarak birkaç günde kanatlı erişkin biçimlerini alırlar. Dişi karasinek her yumurtlamada ortalama 100'ün üzerinde yumurta bırakır. Sıcaklığa bağlı olarak yılda 10-30 nesil (döl) verirler. İdeal bir üreme yeri olan inek dışkısının yaklaşık bir kilogramında 15.000 karasinek gelişebilir. Beslenme şekli nedeni ile Kolera, dizanteri, hepatit, tüberküloz, gıda zehirlenmeleri gibi hastalık etkenlerini insanlara bulaştırırlar.

Karasineklerin Özellikleri:

Uzunluğu 5-8 mm arasında değişen, rengi genel olarak koyu gri ve siyah olan ve uçabilen bir sinek türüdür.

Karasineklerin Yaşama Yerleri ve Gelişmeleri:

İnsan-hayvan pislikleri, çöplükler, lağım çukurları, kümes hayvanlarının pislikleri, hayvan gübrelilikleri, mezbaha çevresi ve hayvan ahırları, ev, işyeri, vb. yerlerin, çöp toplama alan ve bidonları ile kanalizasyonlar gibi yerler karasineklerin üreme yerleridir. (jit) 35 C sıcaklıkta yumurtadan ergin çıkışı 7-8 gün kadar kısa bir sürede tamamlanır. Ergin dişiler 4. günde yumurta bırakmaya başlarlar. Uygun çevre koşullarında; 1 dişi karasinekten, 6 nesil sonrasında 100 milyar civarında bir populasyon meydana gelebilir.

Karasineklerin Konak Seçmeleri:

İnsanların yaşam alanlarında bulunan bütün sinekler içinde yaklaşık %90'lık bir dilimi oluşturlar.

Karasinek popülasyonları, insan nüfusunun yoğun olduğu yerlerde yoğundur. Aynı şekilde memelilerin bulunduğu popülasyonlarda da yoğun olarak bulunabilirler.

Karasineklerin Uçma Gücü:

Karasinekler ortalama 3 km uçarak çevrede insanların yaşadığı her yeri istila ederler ve vücutlarında çok çeşitli hastalık mikropları taşıdığı için her dolaştığı şeye mikrobiyolojik bulaştırırlar.

Karasineklerin Sağlık Açısından Önemleri:

Karasinekler tarafından bulaştırılabilen hastalıklara Kolera, Diyare, Dizanteri, Hepatit, Çocuk Felci, Gıda Zehirlenmeleri, Salmonelloz, Verem vb. gibi hastalıklar örnek verilebilir.

Karasineklerin Kontrolü:

En başta yapılması gereken korunma yollarının ve karasinekle mücadelenin bilinçlendirmenin sağlanması adına halka anlatıldığı **Kültürel Mücadele** yapılmalıdır. Karasineklerin en çok üreme alanı olan insan-hayvan pislikleri, çöplükler, lağım çukurları, kümes hayvanlarının pislikleri, hayvan gübrelilikleri, mezbaha çevresi ve hayvan ahırları, ev, işyeri, vb. yerlerin, çöp toplama alan ve bidonları ile kanalizasyonlar gibi üreme alanlarının yok edilmesine yönelik **Fiziksel Mücadele** olmalıdır. Eğer bunda yeterince başarılı olunamıyorsa sırasıyla **Biyolojik Mücadele** genelde kuşlar, örümcekler, parazit arılar, bakteri ve fungusların kitle halinde üretilip karasineklerle biyolojik mücadele uygulanabileceği bilinmekle birlikte pratikte sadece bazı parazitoid arıların karasinek pupalarında etkili oldukları bilinmektedir ve buda yeterli gelmiyorsa Kimyasal Mücadele 'ye başvurulmalıdır. **Kimyasal mücadele** genelde kalıcı (rezidüel) uygulama ve alan uygulaması (açık ve kapalı alan) şeklinde yapılmaktadır.

UNUTMAYINIZ! BİRÇOK HASTALIĞIN TAŞIYICISI OLAN KARASİNEKLER ÇÖP,GÜBRE vs. SICAK VE NEMLİ ALANLARDA ÜRERLER.

- 1 **İnşaat:** Yapım aşamasında veya yarım kalmış inşaatlarda su birikintilerinin oluşmasına engel olunmalıdır.
- 2 **Çalılık:** Bu alanlar karasineklerin dinlenme, beslenme ve barınma yerleri olup düzenli olarak ilaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 3 **Sazlık-Gölet:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 4 **Kova-El Arabası:** Bu araçlar kullanılmadığında ters vaziyette bırakılarak içlerinde su birikmesine engel olunmalıdır.
- 5 **Küvetler:** Farklı amaçlar ile çevrede bulundurulmuş bu araçların içinde bulunan suyun belli periyotlarla değiştirilmesi veya bu araçların içinde su birikmesine engel olunmalıdır.
- 6 **Lastikler:** Karasinekler için uygun üreme kaynağı olan eski kullanılmış lastiklerin bu alanda bulunmaması sağlanmalıdır.
- 7 **Variller:** Kapakları sürekli kapalı tutularak su birikmesine engel olunmalıdır.
- 8 **Traktör ve Römork:** Traktör ve römork tarladan eve geri geldiğinde temizlenmeli. Özellikle traktör lastikleri, üzerindeki aparat ve römorku kirli bırakılmamalıdır.
- 9 **Gübrelik:** Bu alan mümkün mertebe periyodik olarak temizlenmelidir. Zira karasineklerin en çok ürediği alanlar buralardır.
- 10 **Fosseptik:** Bulunduğunuz yerde fosseptik bulunuyor ise mutlaka ağızları kapatılmalı ve düzenli olarak ilaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır. Zira bu alanlar karasineklerin üreme ve beslenme alanlarıdır.
- 11 **Bataklık ve Durgun Su:** Bu alanlar karasineklerin dinlenme, beslenme ve barınma yerleri olup düzenli olarak ilaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 12 **Yağmur Suyu Olukları:** Bu alanlar üreme kaynağı olacağından düzenli olarak su birikmesine engel olunması için temizlenmelidir.
- 13 **Çeşme:** Buralardan meydana gelecek sızıntılar ile oluşacak su birikmesine engel olunması için sık sık kontrol edilmelidir.
- 14 **Bidonlar:** Kapakları sürekli kapalı tutularak su birikmesine engel olunmalıdır.
- 15 **Bahçe ve Aşırı Sulama:** Bahçemizde yapacağımız aşırı sulama sonucu oluşacak su birikmesine engel olunması için dikkat edilmelidir. Aksi takdirde karasinek üretmesi için uygun ortam hazırlanmış olur.
- 16 **Su Gideri:** Bahçemizdeki suyun tahliyesi için olan su giderleri için sık sık kontrol edilerek sirkülasyonu sağlanmalıdır.
- 17 **Rögar:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 18 **Su Deposu:** Kapakları sürekli kapalı tutularak su birikmesine engel olunmalıdır.
- 19 **Dereleler:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 20 **Kuyu:** Bulunduğunuz yerde kuyu bulunuyor ise mutlaka ağızları kapatılmalı ve sık sık kontrol edilmelidir.
- 21 **Saksılar:** Özellikle saksı altıklarında su birikmesine engel olunması için sık sık kontrol edilmelidir.
- 22 **Çöp Konteyniri:** Çöp Konteynirlerinin kapaklarının kapalı olması sağlanmalı ve içlerine atılacak çöp torbalarının mutlaka ağızlarının bağlı olmasına dikkat edilmelidir. Zira bu alanlar karasineklerin üreme ve beslenme alanlarıdır.
- 23 **Mazgallar:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 24 **Bodrum:** Bu alanlarınızda su birikmesine engel olunması için sık sık kontrol edilmelidir.
- 25 **Ahır, Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlar:** Bu alanlar karasineklerin dinlenme, beslenme ve barınma yerleri olup özellikle bu hayvanların dışkıları en iyi üreme alanlarıdır. Bu alanların ve hayvanların temiz olması gerektirir. Bu sayede karasinek oluşumu minimize edilecektir.
- 26 **Kümes ve Kanatlı Hayvanlar:** Bu alanlar karasineklerin dinlenme, beslenme ve barınma yerleri olup özellikle bu hayvanların dışkıları en iyi üreme alanlarıdır. Bu alanların ve hayvanların temiz olması gerektirir. Bu sayede karasinek oluşumu minimize edilecektir.
- 27 **Köpek Kulübesi ve Köpekler:** Bu alanlar karasineklerin dinlenme, beslenme ve barınma yerleri olup özellikle bu hayvanların dışkıları en iyi üreme alanlarıdır. Bu alanların ve hayvanların temiz olması gerektirir. Bu sayede karasinek oluşumu minimize edilecektir.
- 28 **Çöp Bidonu:** Çöp bidonunu kapaklarının kapalı olması sağlanmalı ve içlerine atılacak çöp torbalarının mutlaka ağızlarının bağlı olmasına dikkat edilmelidir. Zira bu alanlar karasineklerin üreme ve beslenme alanlarıdır.

SİZİ ISIRAN VE RAHATSIZ EDEN KARASİNEKLER EVİNİZDE VEYA BAHÇENİZDE ÜRÜYOR OLABİLİR !

T.C. SİLİVRİ
BELEDİYESİ

VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

**SİVRİSİNEKLERLE
İLGİLİ DİKKAT EDİLMESİ
GEREKENLER**

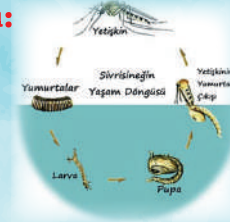
SİVRİSİNEKLER

Sivrisineklerle İlgili Genel Bilgi:

Sivrisinekler özellikle durgun havalarda kan emecekleri (konak) etrafında uçuşarak çıplak olan yüz, el, kol ve bacak gibi vücut bölgelerinden kan emmeye çalışırlar. Kan emilen yerde rahatsız edici kaşıntı meydana getirmelerinin yanı sıra, çok sayıda ülkede gittikçe sıklığı artan birçok bulaşıcı hastalığın vektörlüğünü (taşıyıcı) yaparlar.

Sivrisineğin Hayat Döngüsü:

1. Dönem: **Yumurta (Su Habitati)**
2. Dönem: **Larva (Su Habitati)**
3. Dönem: **Pupa (Su Habitati)**
4. Dönem: **Ergin (Kara Habitati)**

Sivrisineklerin gelişimlerinin yumurta, larva ve pupa evreleri su içerisinde gerçekleşmesine karşın ergin hali karada devam etmektedir. Yumurtadan ergin bireye kadar olan süreç yaklaşık iki hafta kadar sürmektedir. Türler gereği değişmekle birlikte su sıcaklığı 12-32°C yumurtadan embriyonun gelişmesi için uygun koşullar kabul edilse de 23-25°C ideal sıcaklık dereceleridir. Bir sivrisinek dişi türler gereği 50-470 arası sayıda yumurta bırakabilir.

Sivrisineklerin Özellikleri:

Ergin bireyler ince yapılı, başları küçük, gözleri iri, antenleri ve hortumları ince uzun yapılı, kanatları dar ve uzun yapılı, boyları 3-12 mm arasında değişen bireylerdir.

Sivrisineklerin Yaşama Yerleri ve Gelişmeleri:

Her çeşit göl, bataklık, doğal çukurlar, taş oyukları, ağaç kovukları, çayır ve ormanlarda birikmiş kar ve yağmur suları, yosunlarla sarılmış durgun su odakları, kullanılan veya bırakılmış su sarnıçları, havuzlar, çeltik üretim tarlaları, sulama kanalları, açıkta kalan lağımsuları, fabrika ve drenaj kanalları gibi yerlerdeki temiz, az tuzlu, kirli sular, otomobil mezarlıkları, konutların çevresine bırakılan fiçi, varil, otomobil tekerleği, kova ve sakı tipi yerler sivrisineklerin üreme yerleridir. (jit) Saniyede 40 cm hızla akan sularda larvalar tutunamazlar ve yaşama olanağı bulamazlar.

Yalnız bu akarsuların kıyılarında çevrinti kesimlerinde taşlar, yeşil su bitkileri ve yosunlar arasında su akışının azaldığı yerlerde tutunabilirler. Otlar, sazlar ya da kamışların olduğu yosun bürümüş akarsu ve göllerin kıyılarında, sulak yerlerin çevresindeki hayvanların bıraktığı ayak izleri çukurları içerisinde çok iyi gelişme fırsatı bulabilirler.

Sivrisineklerin Konak Seçmeleri:

Birçok kimsenin zannettiği gibi sadece sıcakkanlıları ve özellikle insanları değil keza türlerin % 15'i konakçı olarak kurbağaları ve sürüngenleri tercih etmektedirler. Sivrisinekler daha çok sıcakkanlı hayvanlardan (memeliler ve kuşlar) kan emerler. Bazı türler iç mekânlarda konaklarına saldırıp kan emerken, bazı türler açık alanlarda saldırımayı tercih ederler.

Sivrisineklerin Uçma Gücü:

Sivrisinekler 300-1000 m yüksekliklere çıkabilmektedirler.

Sivrisineklerin Sağlık Açısından Önemleri:

Farklı konaklardan kan emmeleri yolu ile birçok hastalığın aynı türün bir bireyinden diğer bir bireyine veya bir türden başka bir türe geçişine neden olmaktadır. Sivrisinekler tarafından taşınabilen veya bulaştırılabilen hastalıklara Sıtma, Sarıhumma, Batı Nil Ateşi, Ensefalit vb. gibi hastalıklar örnek verilebilir.

Sivrisineklerin Kontrolü:

En başta yapılması gereken korunma yollarının ve sivrisinekle mücadelenin bilinçlendirmenin sağlanması adına halka anlatıldığı **Kültürel Mücadele** yapılmalıdır. Sivrisinekle mücadelenin anahtarı gelişimin gerçekleştiği suların kontrolünden geçmekte ve eğer kaynak yerinde kontrol edilirse, durgun su olmazsa sivrisinek de olmazdan hareketle ilk yapılması gereken kaynakların azaltılması ve yok edilmesine yönelik **Fiziksel Mücadele** olmalıdır. Eğer bunda yeterince başarılı olunamıyorsa sırasıyla **Biyolojik Mücadele** (Larvalara karşı; Gambusia Balığı, Bacillus Bakteri Toksini, Spinosad, Diğer Balıklar, Böcekler ve Örümcekler vs. Erginlere karşı; Kuşlar, Kurbağalar, Yarasalar, Böcekler ve Örümcekler vs.) ve buda yeterli gelmiyorsa **Kimyasal Mücadele** 'ye başvurulmalıdır.

SilivriBirlikteGüzel

TARİHİ, DOĞASI VE KÜLTÜRÜYLE HEP BİRLİKTE

UNUTMAYINIZ! BİRÇOK HASTALIĞIN TAŞIYICISI OLAN SIVRİSİNEKLER BEKLEMİŞ DURGUN SULARDA ÜRERLER.

- 1 İnşaat:** Yapım aşamasında veya yarım kalmış inşaatlarda su birikintilerinin oluşmasına engel olunmalıdır.
- 2 Ağaçlar:** Bu alanlar sivrisineklerin dinlenme ve yuvalama yerleri olup düzenli olarak ilaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 3 Sazlık-Gölet:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 4 Kova-El Arabası:** Bu araçlar kullanılmadığında ters vaziyette bırakılarak içlerinde su birikmesine engel olunmalıdır.
- 5 Küvetler:** Farklı amaçlar ile çevrede bulundurulmuş bu araçların içinde bulunan suyun belli periyotlarla değiştirilmesi veya bu araçların içinde su birikmesine engel olunmalıdır.
- 6 Lastikler:** Sivrisinekler için en uygun üreme kaynağı olan eski kullanılmış lastiklerin içerisinde biriken su birikintileri sizi ve mahallenizi rahatsız edecek kadar sivrisinek üretimine kaynak oluşturacaktır. Bu lastiklerin alanınızda bulunmaması sağlanmalıdır.
- 7 Variller:** Kapakları sürekli kapalı tutularak su birikmesine engel olunmalıdır.
- 8 Havuz:** Burada bulunan suyun devamlı sirküle edilmesi sağlanarak kullanılmadığı ve boş olduğu zamanlarda içerisinde yağışlarla su birikmesine engel olunması için mutlaka üzerleri kapatılmalıdır.
- 9 Süs Havuzu:** Burada bulunan suyun devamlı sirküle edilmesi sağlanarak üreme kaynağına dönüşmesi engellenmelidir.
- 10 Fosseptik:** Bulunduğunuz yerde fosseptik bulunuyor ise mutlaka ağızları kapatılmalı ve düzenli olarak ilaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 11 Asansör ve Baca Boşluğu:** Bu alanlarda su birikmesine engel olunmalıdır.
- 12 Yağmur Suyu Olukları:** Bu alanların ciddi üreme kaynağı olacağından düzenli olarak su birikmesine engel olunması için temizlenmelidir.
- 13 Çeşme:** Buralardan meydana gelecek sızıntılar ile oluşacak su birikmesine engel olunması için sık sık kontrol edilmelidir.
- 14 Bidonlar:** Kapakları sürekli kapalı tutularak su birikmesine engel olunmalıdır.
- 15 Aşırı Sulama:** Bahçemizde yapacağımız aşırı sulama sonucu oluşacak su birikmesine engel olunması için dikkat edilmelidir. Aksi takdirde sivrisinek üremesi için uygun ortam hazırlanmış olur.
- 16 Su Gideri:** Bahçemizdeki suyun tahliyesi için olan su giderleri sık sık kontrol edilerek sirkülasyonu sağlanmalıdır.
- 17 Rögar:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 18 Su Deposu:** Kapakları sürekli kapalı tutulması sağlanarak ve sızıntı olup olmadığı sık sık kontrol edilerek su birikmesine engel olunmalıdır.
- 19 Dereler:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 20 Kuyu:** Bulunduğunuz yerde kuyu bulunuyor ise mutlaka ağızları kapatılmalı ve sık sık kontrol edilmelidir.
- 21 Sakılar:** Özellikle sakı altıklarında su birikmesine engel olunması için sık sık kontrol edilmelidir.
- 22 Çöp Konteyniri:** Çöp Konteynirlerinin kapaklarının kapalı olması sağlanmalı ve içlerine atılacak çöp torbalarının mutlaka ağızlarının bağlı olmasına dikkat edilmelidir.
- 23 Mazgallar:** İlaçlama birimlerince gerekli müdahale yapılmalıdır.
- 24 Bodrum:** Bu alanlarınızda su birikmesine engel olunması için sık sık kontrol edilmelidir.

SİZİ ISIRAN VE RAHATSIZ EDEN SIVRİSİNEKLER EVİNİZDE VEYA BAHÇENİZDE ÜRÜYOR OLABİLİR !

**T.C. SİLİVRİ
BELEDİYESİ**

HAYVANLARDAN İNSANLARA BULAŞAN HASTALIKLAR

ZOONOZ HASTALIKLAR - 1

Değerli Silivrilliler, hemşehrilerim...

Günlük yaşamımızda denk geldiğimiz sevimli can dostlarımız bazı durumlarda insan sağlığını olumsuz etkileyen faktörler oluşturabilmektedir.

Zoonotik hastalıklar, hayvanlardan insana geçebilen enfeksiyon hastalıklarıdır.

Hemşehrilerimiz ile birlikte zoonotik hastalıklar konusunda bilinçlenmeli, bu hastalıklara neden olan sebepler ve gereken önlemler konusunda titiz davranmamız gerektiğini unutmamalıyız.

Sağlıklı ve mutlu bir yaşam diliyor, saygılarımı sunuyorum.

BORA BALCIOĞLU
SİLİVRİ BELEDİYE BAŞKANI

BAĞIRSAK PARAZİTLERİ

Bağırsak parazitleri halk arasında şerit, solucan veya kurt olarak bilinen canlılardır. Ayrıca kanlı, sümüklü veya tekrarlayan şiddetli ishallerle sebep olabilen gözle görülemeyen bağırsak parazitleri de mevcuttur.

Nasıl bulaşır?

Parazitlerle bulaşık yiyeceklerin tüketilmesi ve suların içilmesi (ampli dizanteri, solucan), etlerin çiğ veya az pişmiş olarak yenilmesi, parazit yumurtalarıyla veya larvalarıyla bulaşık ellerin ağıza götürülmesi sonucu, bazı parazit larvalarının deriye teması sonucunda deri yoluyla bulaşır.

Belirtileri nelerdir?

Sık karın ağrısı, bulantı, ishal, gaz oluşumu, burunda ve anüste kaşıntı, solucanların erişkin şekillerinin anüsten dışarı çıkması, geceleri yattığa salya akması ve dış gıcırdatma, çok yemek yeme ve kilo alamama veya iştahsızlık, kansızlık, vücutta kaşıntı ve döküntü.

Tedavisi var mıdır?

Bağırsak parazitlerine yönelik etkili ilaçlar vardır. Önemli olan belirtilerin görünmesi halinde en yakın sağlık kuruluşuna başvurulması ve verilen ilaçların tarifine uygun bir şekilde kullanılmasıdır.

Nasıl korunulur?

Sebze ve meyveler bol suyla iyice yıkandıktan sonra yenmelidir. Etler çiğ veya az pişmiş olarak tüketilmemeli, kesinlikle iyice pişirildikten sonra yenilmelidir. Kaynağı belli olmayan sular kesinlikle içilmemelidir. Sular, klorlandıktan sonra veya kaynatılıp soğutulduktan sonra içilmelidir. Tuvalet kullanma alışkanlığı kazanılmalı ve mutlaka tuvaletten sonra eller sabunla iyice yıkanmalıdır. Bahçeler ve tarlalar kesinlikle lağım suları ile sulanmamalıdır. Toprakta çıplak ayakla dolaşmamalı; gerekirse çizme ve eldiven giyilmelidir. İnsan dışkıları tarla ve bahçelerde kesinlikle gübre olarak kullanılmamalıdır.

SİLİVRİ BELEDİYESİ VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

444 20 47

KUDUZ

Kuduz insanlar dahil bütün sıcakkanlı memelilerde görülebilen, beyine yerleşerek felçlere yol açan ve ölümle sonuçlanan bir virüs hastalığıdır.

Nasıl bulaşır?

Kuduz yakalanmış bir hayvanın (ülkemizde çoğunlukla başıboş köpekler) ısırmasıyla,kuduz hayvanın salyasının açık yaraya, kesik, sıyrık veya çatlak deriye, göz ağız veya burna temas etmesiyle, kuduz hayvanın tırmalaması sonucu meydana gelen yaralanmalarla, kuduz hayvanın salyasıyla bulaşık malzemenin (tasma, yular, dizgin vb.) bütünlüğü bozulmuş deriye temasıyla, kuduz hayvanın etinin ve sütünün çiğ olarak tüketilmesiyle bulaşır.

Korunma yolları

Evcil hayvanlar kontrol altında tutulmalı, Özellikle geceleri serbest bırakmamaya çalışın. Evde beslediğiniz hayvanların kuduz aşılarını zamanında yaptırın. Tanımadığınız hayvanlara yaklaşmayın ve oynamayın.

Tedavisi var mıdır?

Kuduz hastalığının belirtileri ortaya çıktıktan sonra tedavisi imkansızdır; hastalık ölümle sonuçlanır. Bu sebeple, burada belirtilen korunma önlemlerine uyulmalı; özellikle yara tedavisi ile kuduz aşısı ve kuduz antiserumu uygulamanın hastalığa yakalanmama hususunda hayati öneme sahip olduğu kesinlikle bilinmelidir.

Kuduz şüpheli temas söz konusu olduğunda neler yapılmalıdır?

Yara veya ısırık bölgesi hiç vakit kaybetmeden bol akarsu ve sabunla iyice yıkanmalı ve arkasından tentürdiyot gibi iyotlu antiseptikler uygulanmalıdır. Göz ağız veya burun şüpheli temasa maruz kalmışsa, bu bölgeler birkaç dakika içinde bol suyla iyice yıkanmalıdır. Kuduz şüpheli temasa maruz kalan kişi yukarıda belirtilen uygulamaları yaptıktan sonra derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmeli ve hekimin düzenleyeceği aşılama programını aksatmadan uygulanmalıdır.

TOKSOPLAZMOZ

Toksoplazmoz toxoplasma gondii adı verilen bir tür parazitin neden olduğu enfeksiyonel bir hastalıktır. Parazit gelişmesini kedilerde tamamlamaktadır. Kediler hastalığı, parazitli çiğ etleri, paraziti taşıyan fare gibi küçük kemirici hayvanları veya kuşları yiyerek alır.

Nasıl bulaşır?

Enfekte bir kedinin dışkısı ile temas edip daha sonra bu temasın gerçekleştiği eli yıkamadan ağıza götürmek Enfekte bir hayvanın etini iyice pişirmeden yemek paraziti barındıran bir besin maddesini iyice yıkamadan yemek.

Belirtileri nelerdir?

Toksoplazma enfeksiyonları erişkinlerde genelde pek belirti vermez. Çoğu zaman doktor gitme gereksinimi doğurmayan hafif bir soğuk algınlığı şeklinde atlatılır. Hafif kas ve eklem ağrıları, halsizlik, yorgunluk, lenf düğümlerinde şişlik gibi belirtiler görülebilir. Belirtiler birkaç hafta ile birkaç ay içinde kendiliğinden geriler. Çok nadiren enfeksiyonlarına neden olabilir.

Tedavisi nelerdir?

Hamile olmayan bir kadında toksoplazmanın tedavisi antibiyotik ile yapılır. Hamilelerde ise uygulanan antibiyotiğin bebekte oluşması muhtemel hasarı engelleyip engellemediği açık değildir.

Nasıl korunulur?

Et ve sakatat grubu yiyecekler yeteri kadar piştikten sonra yenmeli (kesildiğinde en iç noktasının rengi kahverengiye dönmeli, kırmızı kalmamalı). Et ve et ürünlerini pişirme sırasında tatmamaya dikkat edilmelidir. Kedilere et ve sakatat grubu yiyecekler verilirken aynı şekilde pişirilmeli. Kedilerin fare, kuş avcılığı engellenmeli. Kedi dışkıları günlük uzaklaştırılmalı. Kedi dışkısını uzaklaştırma işlemini, mümkünse evdeki diğer bireyler üstlenmelidir. Bu mümkün değilse, hamile bayanlar bu işlemi yaparken eldiven kullanılmalıdır. Taze çiğ süt içilmemeli. Hamile bayanlar et,sakatat gibi gıdalara çıplak elle dokunmamalı, sebzeleri çok iyi yıkadıktan sonra tüketmelidir. Çiğ kırmızı et, tavuk eti ve deniz ürünleri ile temas etmiş olan kesme tahtaları, tabaklar, bıçak, çatal ve kaşıklar ve eller, sıcak sabunlu suyla yıkanmalıdır.

KİST HİDATİK

Halk arasında kist hastalığı olarak bilinen bu hastalığın etkeni, Echinococcus granulosus adı verilen bir parazittir. Bu parazitin esas kaynağı köpek, kurt, tilki gibi et yiyen hayvanlardır. Ancak ülkemizde kist hidatiğin sebebi sıklıkla köpeklerdir. Hastalık köpek dışkısı ile atılan yumurtalar ile insana bulaşır.

Belirtileri nelerdir?

Hastalık genellikle hiçbir belirti vermeyebilir. Hastalık belirtileri, içi su dolu keselerin bulunduğu, organa göre farklılık gösterebilir. Kistler özellikle karaciğerde daha çok görülür. Karaciğer kist hidatiğinde bulantı, kusma, şişkinlik ve karın ağrısı görülebilir. Ağrı sağ tarafta ve kriz şeklinde olup, solunumla artar. İdrarın rengi koyudur, kistlerin vücut içinde patlaması sonucu ölümler olabilmektedir.

Nasıl bulaşır?

Parazit taşıyan köpeklerin (kurt, çakal, tilki de olabilir) dışkısı ile parazitin yumurtları etrafına saçılır. Kurumuş köpek dışkısı içindeki yumurtalar toz halinde uçuşur ve rüzgar ile dağılarak insan yiyecek ve içeceklerinin üzerine konabilir. Meyve ve sebze gibi yiyecekler ve içecekler bu dışkılarla kirlenir. Bu şekilde kirlenmiş yiyecek ve içeceklerin tüketilmesi, parazitli köpeklerin sevilmesi sırasında ellere bulaşan parazit yumurtalarının ağızdan alınması, havaya karışan parazit yumurtalarının solunumla alınması ile hastalık insanlara bulaşabilmektedir.

Tedavisi

Hastalık, yukarıdaki belirtilerle hastaneye başvurulduğunda veya başka bir tetkik sırasında koyulabilir. Kesin tanıdan sonra tedavi, kistin bulunduğu yere göre ameliyatla yapılır. Ameliyat yapılmayan durumlarda ilaçla tedavi fazla etkili değildir.

Korunma yolları nelerdir?

Hastalıktan korunmanın temel şartı, köpeklere çiğ gıdaların kesinlikle verilmemesidir. Kişise temizlik ilkelerine dikkat edilmeli, içme ve kullanma suları temiz olmalı, çiğ yenen sebze ve meyveler bol su ile iyice yıkandıktan sonra tüketilmelidir. Kesilen veya ölen hayvanların içi su dolu keseleri bulunduran organları etrafa gelişi güzel atılmamalıdır. Bu organlar, köpeklerin ve diğer etçil hayvanların ulaşamayacağı şekilde gömülerek bertaraf edilmelidir. Özellikle kurban bayramlarında bu hususlar daha çok önem kazanmaktadır. Sahipli köpekler her yıl Echinococcus granulosus yönünden tedavi ettirilmelidir.

TULAREMİ

Tavşan ateşi veya avcı hastalığı olarak da bilinen tularemi Francisella tularensis adlı bakterinin yapmış olduğu bir hastalıktır.

Belirtileri nelerdir?

Belirtileri aniden süratle yükselen ateş, şiddetli baş ağrısı, kırıklık, bulantı, kusma ve ishaldir.

Nasıl bulaşır?

Hasta hayvanların kontamine ettiği (kirlettiği) suların içilmesi, kullanılması veya busularla temas edilmesi, Hasta hayvanların kirlettiği meyve ve sebzelerin bol su ile iyice yıkanmadan yenmesi, Hasta veya ölen hayvanlara temas edilmesi, Av hayvanlarının eldivensiz yüzülmesi ve parçalanması, Av hayvanlarına ait etlerin iyice pişirilmeden tüketilmesi.

Hastalık süreci

Hastalık yeri tesbit edilemeyen genel mikroplanmalara sebep olabileceği gibi, deride, gözde, akciğerlerde, ve sindirim yolunda da yerleşebilir. Dış tularemiye bulaşmanın başladığı yerler eller, gözler ve ağızdır. Buralarda önce küçük bir kabarcık oluşur, sonra ur şeklinde büyüyerek parçalanır. Bulaşma yeri nedeniyle bu bölgelerdeki lenf bezleri şişer ve ağrır. İç tularemi ise, akciğer tüberkülozu ya da bağırsak nezlesine benzeyen bir seyir izler. Böylece, vücutta tüm lenf bezleri şişip ağrıyabilir. Ateş durumu çok değişkendir.

Tedavisi

Ölüm oranı ilaç tedavisi sebebiyle oldukça düşüktür. Nekahat dönemi kim i zaman aylar sürer. Antibiyotikler aracılarıyla hastalığın tedavisinde büyük aşamalar sağlandı. Lenf bezleri iltihaplanmışsa cerrahi tedavi dahi gerekebilir.

Korunma yolları nelerdir?

Salgın görülen yerleşim birimlerinde; su kaynaklı enfeksiyon düşünülüyor ise sular kaynatılmadan içilmemeli ve dezenfekte edilmeden kullanılmamalıdır.

Muhtemel kontamine materyal ile doğrudan ve dolaylı temastan kaçınılmalıdır. Gıda depolarının fare, sıçan veya diğer kemiricilerle temasının önlenmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır. Hayvan dışkısı ile kontamine gıdalar tüketilmemelidir.Yabani veya evcil hayvanlar (kedi ve köpekler) ile temastan sonra mutlaka eller yıkanmalıdır. Av hayvanlarının etleri iyi pişirilerek tüketilmelidir. Salgın dönemlerinde ise yabani hayvanlar avlanmamalıdır ve etleri tüketilmemelidir.

**T.C. SİLİVRİ
BELEDİYESİ**

HAYVANLARDAN İNSANLARA BULAŞAN HASTALIKLAR

ZOONOZ HASTALIKLAR - 2

Değerli Silivriler, hemşehrilerim...

Günlük yaşamımızda denk geldiğimiz sevimli can dostlarımız bazı durumlarda insan sağlığını olumsuz etkileyen faktörler oluşturabilmektedir.

Zoonotik hastalıklar, hayvanlardan insana geçebilen enfeksiyon hastalıklarıdır.

Hemşehrilerimiz ile birlikte zoonotik hastalıklar konusunda bilinçlenmeli, bu hastalıklara neden olan sebepler ve gereken önlemler konusunda titiz davranmamız gerektiğini unutmamalıyız.

Sağlıklı ve mutlu bir yaşam diliyor, saygılarımı sunuyorum.

BORA BALCIOĞLU
SİLİVRİ BELEDİYE BAŞKANI

KUŞ GRİBİ

Tavuk vebası olarak da bilinen hastalık, kuş gribi virüslerinin sebep olduğu kanatlı hayvanların çok bulaşıcı ve öldürücü seyreden bir hastalığıdır.

Hangi hayvanlarda görülür?

Kuş gribi özellikle evcil kanatlı hayvanları daha çok etkilemekle birlikte bütün kanatlı hayvanlarda ve domuzlarda görülebilir.

Hayvanlar arasında nasıl bulaşır?

Göçmen kuşların, özellikle yaban ördeği ve yaban kazı gibi göçmen su kuşlarının bu hastalığın yayılmasında önemli rolleri bulunmaktadır. Virüsü taşıyan kuşların salya, burun akıntısı, boğaz akıntısı ve dışkılarıyla doğrudan veya bu salgılarla kirletilen yerlere temas eden evcil kanatlı hayvanlar hastalığa yakalanabilir. Hastalık hayvanlar arasında hızla yayılır ve bütün hayvanların ölümüyle sonuçlanabilir. Kuş gribinin kanatlı hayvanlardaki kuluçka süresi ortalama 3-5 gündür.

İnsanlara bulaşır mı?

Hayvanlara korumasız olarak yakın temas (kuş gribine yakalanmış veya bu hastalıktan ölmüş kanatlı hayvanlarla aynı kapalı ortamda bulunma, hasta hayvanları kesme ve yolma; hasta veya ölmüş hayvanların burun ve boğaz akıntılarını gözyaşlarına, dışkılarına veya da bunlarla kirlenmiş yüzeylere ve eşyalara temas) durumunda hastalık insana bulaşabilmektedir. Bu gün için hastalığın insandan insana bulaşmadığı kabul edilmektedir.

Korunma yolları nelerdir?

Kümeslerde çalışanlar eldiven, maske, gözlük takarak ve koruyucu elbiseler giyerek çalışmalıdırlar. Başta kanatlı yetiştiriciliğinde çalışanlar olmak üzere, herkes temizlik kurallarına uymak, hayvanlarla temastan sonra eller sık sık bol su ve sabunla iyice yıkanmalıdır. Kanatlı hayvan etleri ve yumurtaları iyice pişirildikten sonra tüketilmelidir. Etlerin pişirme öncesi hazırlanması sırasında kullanılan bıçak ve kesme tahtası gibi malzemeler deterjanla yıkanmalıdır. Ayrıca eller de etlerin hazırlanmasından önce ve sonra bol su ve sabunla yıkanmalıdır. Kuş gribinden ölen hayvanların ortadan kaldırılması veya kuş gribi şüphesiyle itilaf edilen hayvanların gerek itlafı gerekse bertaraf edilmeleri sırasında koruyucu önemler (maske, koruyucu elbise, eldiven, gözlük) alınmalıdır. Hasta veya ölmüş hayvanlara korunmasız temastan kaçınılmalıdır.

SİLİVRİ BELEDİYESİ VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

444 20 47

SilivriBirlikteGüzel

TARİHİ, DOĞASI VE KÜLTÜRÜYLE HEP BİRLİKTE

KIRIM KONGO KANAMALI ATEŞ

Kırım-Kongo Hemorajik Ateş (KKHA),keneler tarafından taşınan Nairovirüs isimli bir mikrobiyal etken tarafından neden olunan ateş, cilt içi ve diğer alanlarda kanama gibi bulgular ile seyreden hayvan kaynaklı bir enfeksiyondur. Son yıllarda tedavide görülen gelişmelere rağmen, bu enfeksiyonlarda ölüm oranları hala yüksektir.

Nasıl bulaşır?

Hastalık virüsünü taşıyan kenelerin ısırması veya bu kenelere temas edilmesi, hasta insanların kan veya vücut sıvılarına korunmasız olarak dokunulması, vücutunda hastalık virüsü bulunan hayvanların kanlarına veya vücut sıvılarına temas edilmesi ile bulaşır.

Korunma yolları nelerdir?

Hayvanlarda kene mücadelesi yapılmalıdır, su kenarları ve otluk alanlar gibi kenelerin yoğun olarak bulunabileceği yerlere gidildiğinde, vücutu tamamen örtecek giysiler giyilmeli; pantolon paçaları çorap içine alınmalı, mümkünse çizme kullanılmalıdır. Eve gelindiğinde, vücut kene yönünden kontrol edilmelidir. Keneler vücuttan uzaklaştırılırken, bir cımbız yardımıyla deriye yapıştığı noktadan tutulmalı ve çivi çıkarır gibi sağa sola oynatarak çıkarılmalıdır. Keneler elle kopartılmamalı veya patlatılmamalıdır.

Belirtileri nelerdir?

Ateş, ani başlayan baş ağrısı, ağır bir halsizlik, bulantı ve kusma şikayetleri ile başlar. Daha sonra vücutun değişik yerlerinde kanamalar görülür.

Tedavi var mıdır?

En yakın sağlık kuruluşuna başvurulursa, hastalığın teşhis ve tedavisi için gerekenler yapılabilmektedir.

BRUSELLOZİS

Brusellozis, daha çok koyun ve keçilerde hastalık yapan Brucella melitensis ile sığırlarda hastalık yapan Brucella abortus isimli bakterinin insanlara bulaşması sonucu meydana gelen bir hastalıktır. Brusellozis Bang hastalığı, malta humması, dalgalı humma veya akdeniz humması gibi isimler de bilinmektedir.

Nasıl Bulaşır ?

Solunum yoluyla da bulaşabilen hastalık genelde deri ve mukoza yoluyla bulaşır. İnsanlara mikrop içeren veya dezenfekte edilmemiş süt ve süt ürünlerinden veya direk olarak hasta hayvanlara temas ile bulaşır. Bu sebeple hastalığa yakalanan insanlar çoğunlukla Veteriner Hekim hayvan yetiştiricisi çoban sütçü peynirci veya mezbaha çalışanı gibi hayvanlar ve hayvan ürünleriyle yakın temasta bulunan insanlardır.

Tedavisi var mıdır?

Çeşitli antibiyotikler tedavide kullanılır. Tetrasiklinler kloramfenikol rifampin ve streptomisin Brucella bakterilerine karşı etkilidirler. Fakat birden fazla antibiyotiğin birkaç hafta boyunca kullanılması gerekir. Zira bakteriler kuluçka evresini hücrelerin içinde geçirir.

Korunmak için neler yapılmalıdır?

Sütler çiğ veya az pişmiş olarak tüketilmemeli, karıştırarak iyice pişirildikten sonra tüketilmemeli, veyahut da pastörize edilmiş sütlerden yapılmalıdır. Sık sık düşük ve ölü doğum yapan hayvanlar hemen bir Veteriner Hekime muayene ettirilmelidir. Hastalıktan korunmanın en etkili ve kesin yolu hayvanların brusellozise karşı aşılanmasıdır.

ŞARBON

Şarbon, antraks veya anthrax; Bacillus anthracis adlı bakteri nedeniyle oluşan bulaşıcı bir hastalık. Otçul hayvanlarda özellikle siğir, koyun ve beygirlerde ani olarak ortaya çıkan ve insanlara da geçebilen bir hastalıktır.

Nasıl bulaşır?

Şarbonun çeşitli bulaşma yolları vardır. Şarbonlu hayvanlarla doğrudan temas ya da dolaylı olarak temas etmekle bulaşabilir. Bu hayvanların etinin yenilmesi, hayvanın kesilmesi sırasında temas edilmesiyle, doğrudan temas sonucu şarbon bulaşır. Kasaplarda, Veteriner Hekimlerde , hayvan besleyenlerde görülmeye ihtimali fazladır.

Tedavisi

Şarbon tedavisinde kullanılan yöntem antibiyotik tedavisidir. Bir çok antibiyotik şarbon bakterisini yok edebilir. Akciğer şarbonu olan hastalarda yüksek dozlarda antibiyotik verilir. Süresi yapılan testler sonucu bakterinin hala vücutta olup olmadığına bağlıdır. Deri şarbonu olan hastalarda ise, yaraların olduğu deri bölgesine pansuman yapılır.

Korunma yolları nelerdir?

Şarbon mikrobi, toprakta yıllar boyunca canlı kalabilir. Şarbon hastalığının görüldüğü etler kullanılmaz. Böylece mikrobun hayvanlarda hastalık yapmasının önüne geçilir. Ayrıca bu bölgedeki hayvanlarla temas etmekten kaçınmak, etini yememek hastalıktan korunmaya yardımcı olur. Şarbonlu olduğundan şüphelenilen veya şarbonla ölen hayvanlar asla kesilmemeli ve yüzülmemelidir. Şarbonla ölen hayvanlar mümkünse yakılarak imha edilmeli veya 2 metre derinliğinde çukurlar açılarak üzerine sönmemiş kireç dökülüp gömülmelidir. Hasta hayvanların bulundukları yerler ve taşındıkları nakil vasıtaları temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Hasta hayvanların temas ettiği yem maddeleri, artıklar ve gübre gibi bulaşık materyaller yakılarak imha edilmelidir. Riskli bölgelerde, hayvanlar şarbona karşı aşılatılmalıdır.

ŞARK ÇIBANI

Vücudun yüz, kol, bacaklar gibi açıkta kalan yerlerinde deride kabarık, sivilceye benzer, genellikle tek, bazen çok sayıda olabilen, ilerledikçe içi iltihaplanabilen, üzerinde yaralar gelişebilir ve ömür boyu iz bırakan bir cilt hastalığıdır.

Nasıl bulaşır?

Sivrisinekten daha küçük tatarcık adı verilen ve hastalığın mikrobunu taşıyan sineklerin insanı genellikle geceleri ısırması ile bulaşır.

Tedavisi

Şark çıbanı tedavisinde yara içine emetin, atebirin şırıngaları uygulanır. Bu yöntem ilk kez Hulusi Behçet tarafından kullanılmıştır. Antimon bileşikler, Amfoterisin B, Neostibosan türü ilaçların damar veya kas vasıtasıyla vücuda verilmesi de şark çıbanı tedavisinde oldukça faydalıdır. Antibiyotik ve Sulfonamidler yaranın olduğu yerdeki bakteri enfeksiyonlarının tedavisi için kullanılır. Bu esnada yara kabukları düzenli temizlenmeli, pansuman edilmeli ve temiz gazlı bezle kapatılması gerekir.

Korunma yolları nelerdir?

Şark çıbanı hastalığından korunmak için, ilk önce tatarcık sinekleriyle savaşmak gerekir. Bu sebeple bu sineklerden uzak durulmalı çevre sağlığına, hijyene dikkat etmek gerekir. Tatarcıklara karşı; evinizin ve ahırınızın duvarlarını sıvayınız ve badana yapınız. Ayrıca evinizin civarındaki taş duvar oyukları ve tatarcıkların civarındaki taş duvar oyukları ve tatarcıkların yaşamaya uygun yerleri sıvayla kapatınız. Evinizin kapı ve pencerelerine ince delikli tel ile kapatınız. Evinizi ilaçlamaya gelen görevlilere kolaylık gösteriniz. İnce delikli cibinlik kullanınız. Hastalıklı hayvanlarla mücadelede görevlilere yardımcı olunuz Hasta kişilerin tedavisi için en yakın sağlık kuruluşuna başvurunuz.